

Dünya kıyametten sonra, üzerindekiğini mahşere nasıl boşaltacağı keyfiyeti kaynaklarda mevcut mudur? Bu dökölüş kıyametten sonra dünyada enkaz haline gelmiş tüm mevcudatı mı kapsar yoksa sadece insan kemikleri ve zerreleri için mi geçerlidir?

"Elhasıl: Cennet ve cehennem, şecere-i hilkatten ebed tarafına uzanıp eğilerek giden bir dalın iki meyvesidir. Meyvenin yeri ise, dalın müntehâsındadır."

"Hem şu silsile-i kâinatın iki neticesidir. Neticelerin mahalleri, silsilenin iki tarafındadır. Süflîsi, sakîli aşağı tarafında; nuranîsi, ulvîsi yukarı tarafındadır."

"Hem şu seyl-i şuûnâtın ve mahsulât-ı mâneviye-i arziyenin iki mahzenidir. Mahzenin mekânı ise, mahsulâtın nev'ine göre, fenası altında, iyisi üstündedir."

"Hem ebede karşı cereyan eden ve dalgalanan mevcudat-ı seyyâlenin iki havuzudur. Havuzun yeri ise, seylin durduğu ve tecemmu ettiği yerdedir. Yani, habîsâtı ve müzahrefâtı esfelde, tayyibâtı ve sâfiyâtı âlâdadır." (1)

Dökölmek tabiri, bir teşbih ve bir temsildir. Yoksa bir nehrin denize dökölmesi gibi değildir. Bir insanın ölmesi, kabre konulması ve berzah hayatına başlaması, dünyadan ahirete bir dökölmedir. Bütün insanlığın mahşerde toplanması, hesaba çekilmesi, cennete veya cehenneme gitmeleri hep bu "dökölmek" teşbihi ile ifade ediliyor.

"İşte hatıra gelen şudur: Nasıl ki, meselâ Amerika'da bütün milletler umumî bir kongreye davet edilse, her millet büyük gemisine biner, oraya gider. Öyle de bahr-i muhît-i kâinatta, bir senede yirmi beş bin senelik uzun bir seyahate alışan küre-i arz, ahâlisini alır, gider, mahşer meydanına boşaltır."

"Hem, her otuz üç metrede bir derece-i hararet tezayüd ettiği delâletiyle, merkez-i arzda bulunan cehennem ateşinin hadisçe beyan olunan derece-i hararetine muvafık iki yüz bin derece-i

harareti taşıyan ve hadisin rivâyâtına göre dünyada ve berzahta Büyük Cehennemın bazı vazifelerini gören ateşini cehenneme döker; sonra emr-i İlâhî ile daha güzel ve bâki bir surete tebeddül eder, âhîret âleminden bir menzil olur."(2)

Cehennemlikleri cehenneme götüren gemi veya binek şu içinde yaşadığımız dünyadır. Evet, nasıl gemiler denizlerin içinde yüzüyor ise, dünya da mahşer okyanusunun etrafını yüzerek dolaşılıyor. Üstad Hazretleri dünyanın kendi ve güneş etrafında hızla dönmesini ve bir hedefe doğru ilerleyerek gitmesini, mahşer meydanının etrafını çizmek şeklinde tarif ediyor. Yani dünya ilk yaratılışından bu yana büyük ve geniş mahşer meydanını çizerek ilerliyor. Elbette bir gün gelecek, sekeneleri olan insanları son durak olan cennet ya da cehenneme boşaltacaktır. Tabiri yerinde ise, dünya öyle bir yolcu gemisidir ki, cennet ehlini de cehennem ehlini de gideceği yere götürecektir.

Dünya sadece sekeneleri olan insanları değil, merkezinde mağma denilen ve küçük cehennem olarak tasvir edilen ateş kütesini de cehenneme boşaltacaktır. Bir nevi yük gemisi gibi hareket edecek, her yükü sonunda adresine teslim edecektir.

Dünya, maddi olan yükünü bir nehrin suyunu denize boşalttığı gibi boşaltabilir, lakin insanı boşaltması yukarıda ifade ettiğimiz gibi mecazî bir boşaltmaktır. Bu hususun keyfiyeti ile alakalı bir hadis ya da ayete ulaşamadık.

Dipnotlar:

- 1) bk. [Mektubat, Birinci Mektup.](#)
- 2) bk. [a.g.e., Üçüncü Mektup.](#)